

การพัฒนาแนวทางปฏิบัติการพยาบาลเพื่อป้องกันการหยุดหายใจในผู้ป่วยเด็ก
ทารกเกิดก่อนกำหนด

วรรณิ์ จันทร์มาศ

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเด็ก
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2551

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

การพัฒนาแนวทางปฏิบัติการพยาบาลเพื่อป้องกันการหยุดหายใจในผู้ป่วยเด็กทารกเกิดก่อนกำหนด (THE DEVELOPMENT OF CLINICAL NURSING PRACTICE GUIDELINE FOR APNEA PREVENTION IN PRETERM INFANTS)

วรรณิ จันทรมาศ 4937034 RAPN/M

พย.ม. (การพยาบาลเด็ก)

คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์: เรณู พุกบุญมี, พย.ค., ทิพวัลย์ ดารามาศ, พย.ค.

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้คือ การพัฒนาแนวทางปฏิบัติการพยาบาลเพื่อป้องกันการหยุดหายใจในผู้ป่วยเด็กทารกเกิดก่อนกำหนด โดยใช้กระบวนการทบทวนอย่างเป็นระบบและกระบวนการพัฒนาการปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ ซึ่งมีงานวิจัยและบทความทางวิชาการที่สัมพันธ์กับการป้องกันการหยุดหายใจในผู้ป่วยเด็กทารกเกิดก่อนกำหนดทั้งหมด 21 เรื่อง แนวทางปฏิบัติการพยาบาลที่พัฒนาขึ้นได้รับการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่านที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาทารกแรกเกิดและสาขาการพยาบาลทารกแรกเกิดในเรื่องความถูกต้องของเนื้อหา ความตรงกับปัญหาทางคลินิกที่ต้องการแก้ไข ความน่าเชื่อถือเพียงพอที่จะนำไปใช้ และแนวโน้มหรือความเป็นไปได้ที่จะนำไปใช้ในการปฏิบัติ แนวทางปฏิบัติการพยาบาลนี้ช่วยให้พยาบาลสามารถป้องกันการหยุดหายใจในผู้ป่วยเด็กทารกเกิดก่อนกำหนด ตลอดจนช่วยให้ทารกเกิดก่อนกำหนดปลอดภัยจากภาวะแทรกซ้อนจากการหยุดหายใจ

แนวทางปฏิบัติการพยาบาลนี้ประกอบด้วย 1) การให้ออกซิเจนแรงดันบวกผ่านทางรูจมูกทั้งสองข้าง 2) การให้อากาศผ่านทางจมูกโดยให้อัตราการไหลของก๊าซสูงกว่าปกติ 3) การให้นมทารกด้วยวิธีการต่างๆ เช่น ให้นมทางสายให้อาหาร โดยใส่สายทางปากสู่กระเพาะอาหาร การให้นมมารดาจากเต้าอุ้มแบบผิวหนังมารดาและทารกสัมผัสกัน การป้อนนมจากแก้ว 4) การแคงการดูแล 5) การจัดท่านอน 6) ปรับอุณหภูมิสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมกับอายุและน้ำหนักของทารก

การศึกษานี้มีข้อเสนอแนะว่าควรนำแนวทางปฏิบัติการพยาบาลนี้ไปทดลองใช้ในหน่วยงาน โดยมีการประเมินและติดตามผล ตลอดจนคัดแปลงและปรับปรุงแนวทางปฏิบัติการพยาบาลให้เหมาะสม

คำสำคัญ: แนวทางปฏิบัติการพยาบาล/ การหยุดหายใจ/ ทารกเกิดก่อนกำหนด

240 หน้า

THE DEVELOPMENT OF CLINICAL NURSING PRACTICE GUIDELINE FOR APNEA PREVENTION IN PRETERM INFANTS.

WANNEE JUNMAST 4937034 RAPN/M

M.N.S. (PEDIATRIC NURSING)

THEMATIC PAPER ADVISORS: RENU POOKBOONMEE, DNS.,
TIPAWAN DARAMAS, Ph.D.

ABSTRACT

The purpose of this study was to develop clinical nursing practice guidelines which can be utilized for apnea prevention in preterm infants. There were a total of 21 academic research publications related to prevention of apnea in preterm infants. Five experts in the field of neonatology and neonatal nursing validated the guidelines for accuracy in terms of content, clinical relevance, scientific merits, and potential for use in clinical practice. These guidelines can be used by nurses to prevent apnea and its complications.

The guidelines consist of the following steps: 1) providing nasal continuous positive airway pressure (CPAP) through binasal/ Hudson/ nasopharyngeal prongs; 2) providing high-flow nasal cannula (HFNC); 3) feeding in different methods: orogastric tube feeding, breast feed skin to skin contact, and cup feed; 4) providing kangaroo care; 5) arranging lying position; 6) setting the neutral thermal environment temperatures.

It is recommended that these guidelines should first be tested within the institutions' neonatal unit, and outcomes should be evaluated and followed, including adaptation and development of these guidelines for suitable implementation.

KEY WORDS: CLINICAL NURSING PRACTICE GUIDELINE / APNEA /
PRETERM INFANT.

240 pp.